

แบบบันทึกองค์ความรู้



๑. ชื่อความรู้ เทคนิคการส่งเสริมสัมมาชีพชุมชนสู่ความยั่งยืน
๒. เจ้าขององค์ความรู้ นางสาวศิริพรอ่อนล่อ ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอ
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

๓. ความเป็นมาและความสำคัญ

Thailand ๔.๐ เป็นแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เพื่อให้ประเทศสามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามในศตวรรษที่ ๒๑ และจากพลวัตการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจไทยที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยขับเคลื่อนด้วยการพึ่งพาทุนจากต่างชาติ รายได้มาจากการส่งออกสินค้าเป็นหลัก คนไทยรับเพียงค่าแรง ขณะที่คนต่างชาติเป็นเจ้าของธุรกิจ ทำให้ประเทศไทยติดกับดักของการเป็นประเทศที่มี “รายได้ปานกลาง”

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็น ๑ ใน ๑๐ ยุทธศาสตร์การพัฒนารวม ๑๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนารวม และรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินจำนวน ๑๑ ด้าน ซึ่งมีนโยบายด้านการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญที่มุ่งหวังแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับปากท้องของประชาชนในระดับล่างที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีแผนงานที่สำคัญคือแผนงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง

กรมการพัฒนาชุมชน ได้นำแนวคิด Thailand ๔.๐ มาเชื่อมโยงกับภารกิจของกรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน” คือ ๑) การยกระดับนวัตกรรม ๒) การสร้างสังคมที่มีจิตวิญญาณของความเป็นผู้ประกอบการ ๓) การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย

๔. กระบวนการ/วิธีการ/เทคนิค/ข้อพึงระวัง

พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชนของอำเภอยางชุมน้อย มีจำนวน ๖ ตำบล ๒๐ หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ผ่านการให้การศึกษาด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงาน การสำรวจข้อมูลและการจัดเวทีประชาคมจัดทำแผนชุมชนเมื่อปี ๒๕๕๙ ตามแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตรและชนบท (ยุทธศาสตร์ที่ ๑)

กระบวนการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน

เมื่อดำเนินการตามกระบวนการที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดแนวทางแล้ว เพื่อให้งานสัมมาชีพชุมชนสัมฤทธิ์ผล เกิดประโยชน์สูงสุด นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จึงคิดเทคนิคกระบวนการเพื่อขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน ดังนี้

๑. ประกาศเป็น “วาระสัมมาชีพชุมชนคนยางชุมน้อย” เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบข้อมูล แนวทางการดำเนินงาน
๒. การเพิ่มทักษะ/เทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน (๕ ทหารเสือ) เน้น”พูดดี มีสาระ นำศรัทธา”
๓. ประชุม/วางแผน/ติดตาม/สนับสนุน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน อย่างสม่ำเสมอ

๔. ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนร่วมจัดเวทีประชาคมกับวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ครั้วเรือน เป้าหมาย เพื่อคัดเลือกอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือนภายใต้ทุนในชุมชน และต่อยอดสู่การลงทะเบียนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ต่อไป

๕. ให้ครัวเรือนเป้าหมาย จัดทำบัญชีรับ-จ่าย ของครัวเรือน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทุก ๖ เดือน

๖. จัดตั้งเครือข่ายสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้งาน สัมมาชีพชุมชน

๗. คัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพต้นแบบที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านละ ๑ คน พร้อมเชิดชูเกียรติทั้งระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ

๕. ผลของการแก้ปัญหา/พัฒนา/ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. การ “นั่งลงกับพื้น” เพื่อพูดคุย แนะนำ ให้คำปรึกษากับวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน (๕ ทหารเสือ) และครัวเรือนเป้าหมาย อย่างจริงใจ

๒. ความร่วมมือของทีมงานสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน (๔ องค์กร) และภาคีประชาชนรัฐ

๓. ใช้แผนชุมชนเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานสัมมาชีพชุมชน

.....